

Siun soten vuoden 2026 asiakas- ja potilasturvallisuusteko - ehdotukset

Kooste ehdokkaista Tulevaisuuslautakunnalle
8.9.2026

Vuoden 2025 Asiakas- ja potilasturvallisuusteko

- Maailman terveysjärjestö WHO on julistanut syyskuun 17. päivän maailman potilasturvallisuuden päiväksi. Suomessa päivää vietetään asiakas- ja potilasturvallisuuden päivänä.
- Vuonna 2026 päivän teemana on "Turvallinen hoito ja palvelu pitkäaikaissairauksissa" ja sloganina "Turvallista hoitoa ja palvelua elämän ajaksi!".
- Siun sotessa vietämme asiakas- ja potilasturvallisuuden teemaviikkoa 14.9.-20.9., jonka aikana viestimme niin henkilöstölle kuin alueemme asukkaille asiakas- ja potilasturvallisuudesta.
- Yksi osa teemaviikkoa on vuoden asiakas- ja potilasturvallisuusteon valinta. Henkilöstö on voinut jättää ehdotuksia 5.8.-6.9.2026.
- Määräajassa ehdotuksia tuli yhteensä 13
 - Yksi asiaton ehdotus (jätetty koosteesta pois)

Silmäkeskus

- Silmäkeskuksen glaukoomajonojen purkaminen yhdessä kesässä.
- Silmäkeskuksessa silmäsairauksien hoitotasapainoa seurataan säännöllisillä kontrollikäynneillä. Glaukoomapotilaiden kontrollikäynnit eivät toteutuneet suunnitellusti, koska hoitajaresurssia ei saatu riittämään näkökenttätutkimusten tekemiseen, sillä hoitajaresurssi kohdentui leikkaus- ja vastaanottotoimintaan. Kontrollikäyntien venymisen vuoksi myös potilasturvallisuus vaarantui ja näkökyky saattoi huonontua jopa pysyvästi.
- Pikakoulutus ja henkilöiden työpanoksen kohdentaminen nimenomaan näkökenttätutkimusten tekemiseen mahdollisti glaukoomajonon purkamisen erittäin nopealla aikataululla: kahdessa kuukaudessa. Tärkein oivallus oli se, että jatkossa tulee pohtia, minkälaista osaamista tai pohjakoulutusta mikäkin toiminta todellisuudessa vaatii, jotta välttyttäisiin jatkossakin kontrollien viivästymisiltä ja tässä tapauksessa myös potilaiden pysyvän näkökyvyn vaarantumiselta.

Nuorten huumekuolemien ehkäisy – NOHEVA-hanke

- Nuorten huumekuolemien ehkäisy – NOHEVA-hanke vastaa Pohjois-Karjalan huolestuttavaan tilanteeseen, jossa nuorten päihdekokeilut, käyttö ja niihin liittyvät haitat ovat lisääntyneet ja alaikäisten päihdehoidon tarve on näin ollen kasvussa. Pohjois-Karjalassa huumeiden saatavuus on helppoa ja palvelupolut nuorille pirstaleisia, minkä vuoksi alueella tarvitaan kohdennettuja, matalan kynnyksen ratkaisuja.
- Hankkeen tavoitteena on vahvistaa nuorten ja nuorten aikuisten päihdehoitoa ja ehkäistä huumekuolemia kehittämällä matalan kynnyksen palveluita, selkeyttämällä hoitoketjuja sekä lisäämällä tietoisuutta yliannostustilanteissa toimimisesta.
- Toimenpiteisiin sisältyvät mm. ajanvaraukseton vastaanottotoiminta, jalkautuva työ nuorten pariin, nuorten moniammatillisen päihdetiimin perustaminen sekä koko perheen huomioiminen hoitoketjuissa. Lisäksi toteutetaan kampanjoita ja koulutuksia yliannostus tilanteissa toimimisessa.

Digitaaliset palvelut

- Digitaalisten palvelujen avulla asioita voi hoitaa mobiilin tai tietokoneen avulla. Myös Digipolut ovat auttaneet potilaita.
- Voi ottaa yhteyttä kirjallisesti, jos ei halua puhua. Digitaalsiin palveluihin saa yhteyden paremmin kuin puhelimitse. Asiakkaille hyvä asia ja henkilökunnan aikaa ei mene puhelimesta niin paljon. On pysyvä käytäntö.
- Saa helposti yhteyden asioissa kuin asioissa. Myös esim. uniapnea-asioissa voi lähettää viestiä

Outokummun kotihoidon yksikkö

- Louhelan tiimin Alavin ryhmäkodin tulipalossa ensimmäisenä paikalla Outokummun Kotihoidon yöhoitaja.
 - Hoitaja Hanne Rannanpää toimi ripeästi, oma-aloitteisesti ja maltillisesti tilanteessa joka oli hyvinkin vaativa, sekä henkisesti että fyysisesti. Työntekijä pelasti kotihoidon autoon suojaan asukkaita ennen muun pelastushenkilökunnan paikalle saapumista.
 - Ihmishenkiä pelastavaa toimintaa
- Ehdotus toimitettu pelastuslaitokselle. Pelastuslaitos palkitsee vuosittain henkilöitä, jotka ovat toimineet esimerkillisesti turvallisuuden edistämiseksi ja ihmishenkien pelastamiseksi.

Suu- ja leukasairauksien poliklinikka päivitetty intrasivustot ja lapsiasiakkaisiin panostaminen

- Suu- ja leukasairauksien poliklinikan päivitetty intrasivustot ja lapsiasiakkaisiin panostaminen
- Suu- ja leukasairauksien poliklinikalla on päivitetty sisäisiä intrasivuja siten, että jokainen työntekijä löytää asiakasohjausmateriaalit ja työntekijöiden työohjeet helposti. Oikea-aikainen ohjeiden löytäminen ja materiaalien säilytys verkossa helpottaa ohjeistuksien jakamista ja madaltaa kynnystä asiakasohjaukseen. Kirjallisesti jaettu materiaali tukee asiakkaiden kokonaisvaltaista hoitokokemusta ja omahoitoa osana hoitoketjua.
- Toimintatapa edistää digitaalista siirtymää, tukee paperitonta toimintatapaa ja varmistaa asiakkaille ajankohtaisimman infon ja ohjauksen. Toimintatapaa voidaan hyödyntää laajemmin hyvinvointialueella.

Varahenkilöstö

- Varahenkilöstön hätäpotilaan tunnistaminen koulutukset järjestetään yksikön sisäisesti.
- Varahenkilöstön hätäpotilaan tunnistaminen koulutukset ovat toisinaan olleet vaikeasti suoritettavissa ja osittain jääneet toteutumatta, koska koulutuksiin ei ole päässyt yksiköissä osallistumaan. Varahenkilöstössä noussut esille huoli omasta osaamisesta ja tiimin keskuudesta nousi esille, että koulutukset voisi järjestää tiimin kesken. Tiimistä löytyi henkilöitä jotka olivat halukkaita jatkossa kouluttamaan oman tiimin jäseniä. Varahenkilöstö pystyi järjestämään omat koulutukset koko tiimille omalla porukalla. Näin kaikkien hätätila- ja elvytyskoulutusten suorittaminen oli ajan tasalla eikä henkilöstöllä ole tunnetta ettei koulutuksiin voi osallistua.
- Varahenkilöstön itseohjautuminen taitojen ylläpitämisessä ihailtavaa. Omasta oppimisesta ja taidoista halutaan pitää huolta. Potilasturvallisuus huomioitu kun halutaan pitää taitoja yllä.

Honkalampikeskuksen päivätoiminta

- Honkafestien järjestäminen Honkalammella
- Omalla vapaaehtoisella panoksellaan, täysin pyyteettömästi Katja Janatuinen ja Jaana Tarkkonen ovat ideoineet mahtavan tapahtuman, joka järjestettiin jo toista kertaa peräkkäin Honkalammella.
- Tästä ovat saaneet nauttia niin Honkalammen asukkaat kuin erityisryhmät koko Joensuun alueella sekä iso osa Siun soten henkilökuntaa.
- Ehdottomasti vuoden 2026 asiakasteko joka tarvitsee isomman tunnustuksen.

Sähköiset 24/7-palvelut

- Sähköisten 24/7-palveluiden suuronnettomuustilanneosaamisen kehittäminen
- Sähköisten 24/7-palveluiden henkilökunta perehtyi suuronnettomuussuunnitelmaan ja siihen, mistä ohjeet ja tietoa löytyy, täyttämällä tenttilomakkeen, jossa oli kysymyksiä suuronnettomuusprotokollasta ja oman yksikön roolista suuronnettomuustilanteessa. Tietoa ei opeteltu etukäteen ulkoa, vaan tieto nimenomaan etsittiin ja kirjattiin lomakkeeseen. Esihenkilö tarkasti lomakkeet ja palautti ne kommenttien kera takaisin työntekijöille.
- Tavoitteena oli, että normaaliolosuhteissa otetaan aikaa perehtyä suuronnettomuussuunnitelmaan ja -protokollaan, ja että todellisessa tilanteessa on tuttua se, mistä ohjeet löytyvät ja mitä ohje sisältää.
- Arjessa ei aina tule omatoimisesti tutustuttua ohjeistuksiin, eikä esimerkiksi intran sisältöön. Todellisessa tilanteessa voi olla hätä ja kiire sisäistää omaa roolia ja poikkeustilanteen toimintamalleja, jos niihin ei ole perehtynyt etukäteen. Työntekijöiltä saadun palautteen mukaan käytäntö oli hyvä, tietoa tuli haettua ihan eri tavalla ja olo on varmempi poikkeustilannetta ajatellen, oppimista siis tapahtui. Nyt on tuttua se, mistä suuronnettomuusohjeen, oman yksikön toimintakortin ja vuorovastuuhoitajan tehtävät suuronnettomuustilanteessa löytää. Tietoa etsiessä selkeni myös suuronnettomuustilanteen johtamisjärjestys, sekä viestintäkanava. Tätä voisi ajatella pienimuotoiseksi tiedonhakuksimulaatioksi. Varmasti käytämme samaa metodia uudestaan.

Läntisen alueen oppilas- ja opiskeluhuollon kuraattoripalvelut

- Ylämyllyn yläkoulun Patteriston yksikön "origo-ryhmä" oppilaille.
- Viime vuonna koulumme kuraattori Elisa Utriainen ja koulutstemppari Antti Kuittinen ideoivat ja pilotoivat noin 10 hengen kokoiselle oppilasryhmälle toimintamallin joka kulki nimellä Origo. Ryhmän ideana on herätellä / ennaltaehkäistä nuorten toimia, jotka ovat ehkä jo lipsumassa hieman "väärille poluille". Ryhmään otettu mukaan esim. koulussa häiriökäytöksellä olevia nuoria, ehkä päihteisiin kiinnostusta omaavia yms. Haasteita. Ryhmällä oli noin 10 tapaamiskertaa, paljon yhteistyöverkostoa, kokemusasiantuntijoita, sekä huipennuksena vierailu Pyhäselän vankilaan. Keväällä 2026 koottiin toinen ryhmä, ja positiivisten kokemusten myötä myös nyt syksyllä 2026 on jälleen aloittamassa uusi ryhmä.
- Koulun näkökulmasta ja ennaltaehkäisevänä toimintana tämä on näyttänyt todella hyvälle ja myös oppilaiden keskuudessa suosituille tavalle pohtia asioita ja ennaltaehkäistä ei toivottua- käytöstä ja toimintaa jatkossa. Käsittääksemme vastaavaa ei ole muualla ainakaan Pohjois-Karjalassa tehty, joten tämä olisi huomion / huomion osoituksen arvoinen työmalli ja tunnustus tekijöille tehdystä työstä!

Siun soten ikääntyneiden palvelujen kotiutustiimi

- Kotiutustiimi järjestää asiakkaille tukea ja tarvittavat palvelut esimerkiksi sairaalasta kotiutumisen jälkeen. Tiimissä työskentelee lähi- ja sairaanhoitajia, asiakasohjaaja sekä fysio- ja toimintaterapeutti. Myös palveluvastaava ja palveluesihenkilö ovat tiiviisti mukana kotiutustiimin arjessa ja asiakasrajapinnassa. Kotiutustiimillä on myös oma lääkärikontakti, joka mahdollistaa asiakkaan asioissa mahdollisimman jouhevan ja samalla kustannustehokkaan konsultaation. Hoidossa korostuvat ennaltaehkäisevä ja kuntouttava näkökulma, joiden tavoitteena on tukea asiakkaan toimintakykyä, ehkäistä ongelmien pahenemista ja vähentää niin sanottua pyöröovi-ilmiötä eli toistuvia päivystys- ja sairaalajaksoja.
- Asiakkaan tilanteessa pyritään kokonaisvaltaiseen arviointiin, jossa huomioidaan perussairaudet ja niiden hoitotasapaino sekä asiakkaan toimintakyky ja arjessa selviytyminen. Erityisesti iäkkäiden asiakkaiden akuutteihin avuntarpeisiin pyritään reagoimaan nopeasti järjestämällä käynnit turvaamaan asiakkaan turvallista kotona pärjäämistä. Tavoitteena on, että tarvittavat toimenpiteet ja tuki voidaan käynnistää mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.
- Kotiutustiimiin asiakkaat tulevat kuntouttavalle arviointijaksolle, jonka aikana avun- ja palvelun tarpeita arvioidaan. Kotiutustiimissä voi olla myös tilapäisiä käyntejä, esimerkiksi akuutit haavanhoidot tai muuta selvittelyä vaativia asioita. Kotiutustiimiin asiakkuus voi ohjautua myös esimerkiksi Seniorineuvonta Ankkurin kautta. Ensimmäinen kontakti voi tapahtua esimerkiksi huoli-ilmoituksen jälkeen, ja joissakin tilanteissa kyseessä saattaa olla asiakkaan ensimmäinen kontakti terveydenhuoltoon jopa useiden vuosien tauon jälkeen. Tällöin on erityisen tärkeää muodostaa asiakkaan tilanteesta kokonaiskuva ja tunnistaa mahdolliset hoidon, kuntoutuksen ja muun tuen tarpeet mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.
- Arvioinnissa huomioidaan myös asiakkaan koti ja fyysinen ympäristö sekä niiden vaikutus turvalliseen ja itsenäiseen arkeen. Tarvittaessa fysioterapeutin ja toimintaterapeutin arvio pyritään järjestämään nopeasti, jotta asiakkaan toimintakyvystä ja kuntoutuksen tarpeista saadaan kattava kokonaiskuva.
- Kotiutustiimin toteuttamalla työllä ja asiakaskäynneillä on suuri merkitys asiakkaiden arjen sujumiseen, toimintakyvyn parantumiseen sekä asiakkaiden ohjautumiseen oikeanlaisiin palveluihin. Käynneillä huomioidaan myös turvallisuuteen liittyvät seikat, ja niihin puututaan yhteistyössä asiakkaan ja omaisten kanssa. Huomioimme lääkehoidon turvallisen toteutumisen, kaatumisten ehkäisyn, perussairauksien hoidon turvallisen toteutumisen, turvallisen asuinympäristön ja muita tärkeitä seikkoja asiakkaiden arjessa. Palveluiden järjestämisessä huomioidaan myös teknologiset ratkaisut, esimerkiksi turvapuhelin ja lääkeautomaatit. Työ on erittäin monipuolista ja asiakkaan yksilöllisen tilanteen huomioivaa. Kotiutustiimiläiset eivät huomioi ainoastaan asiakkaan terveyteen ja hoitoon liittyviä seikkoja, vaan laajempaa kokonaisuutta huomioiden kaikki arjen nyanssit sosiaalisia kontakteja myöten. Kotiutustiimin toiminta ennen kaikkea ennalta ehkäisee arjen ongelmien syntyä ja mm. osastohoitojaksoja turvaamalla oikeanlaiset ja oikea-aikaiset palvelut kotiin.
- Siun soten kotiutustiimi on jo palkittu kansallisesti Tärkeissä töissä –gaalassa 2.12.2025: [Siun sote palkittiin kotiutustiimin ja urapolkumallin kehittämisestä](#)

Perusterveydenhuollon vastuuhoitaja/omatyöntekijämalli

- Hoidon jatkuvuuden parantamiseksi ja turvaamiseksi pitkäaikaisasiakkaalle nimetään vastuuhoitaja/omatyöntekijä vuoden 2026 alusta alkaen. Omatyöntekijämallia kokeillaan Siilaisen sotekeskuksessa, Outokummussa ja Polvijärvellä.
- Omatyöntekijä on pitkäaikaissairauksiin perehtynyt työntekijä, joka huolehtii asiakkaan kokonaishoidosta, hoidon seuraamisesta ja koordinoinnista muiden ammattiryhmien kanssa yhteistyössä. Hän on keskeinen henkilö asiakkaan yhteydenpidossa ja hoidon seurannassa ja jatkuvuuden turvaamisessa. Vastuuhoitaja pitää huolta hoitosuunnitelman ajanmukaisuudesta. Asiakkaalle tuttu hoitaja tuo turvallisuutta ja jatkuvuutta hoidon seurantaan. Hoitomotivaatio pysyy yllä paremmin jatkuvuuden toteutumisen kautta, tämän vuoksi myös hoidon turvallisuus lisääntyy. Vastuuhoitaja seuraa ajanmukaisesti laboratorio/oman seurannan tulokset, laboratoriotulosten jatkuvuuden ja hoidon tarve arvioinnin. Hän myös varmistaa viestinnän asiakkaaseen ja myös asiakkaan viestinnän hoitotiimiin päin.
- Vastuuhoitaja on keskeisessä asemassa asiakkaan hoidon jatkuvuuden turvaamiseksi, näin hoidon turvallisuus parantuu. Mm. vaativampaa hoitoa ja enemmän seuranta tarvitsevat asiakkaat eivät jää hoitojonoihin. Vastuuhoitaja toimii koordinoijana moniammatillisessa yhteistyössä, siksi tiedon kulku asiakkaan hoidon sujuvuudessa parantuu. Ajan kuluessa työn suunnittelu tulee sujuvammaksi ja asiakkaat saavat paremmin tarvittavan hoidon.

Digipalvelujen riskiarviointityökalu

- Siun sotessa kehitettiin digipalvelujen riskienarviointimalli ja Laatuporttiin toteutettu digipalvelujen riskiarviointityökalu osaksi hyvinvointialueen laadunhallintaa, riskienhallintaa ja omavalvontaa. Malli perustuu kansallisen asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian tavoitteisiin sekä Siun soten turvallisten etä- ja digipalvelujen toimintamalleihin. Digipalvelujen riskienarviointi on integroitu osaksi hyvinvointialueen riskienhallinnan kokonaisuutta Laatuportissa.
- Digipalvelujen riskiarviointimalli ansaitsee vuoden 2026 asiakas- ja potilasturvallisuusteon palkinnon, koska se tuo asiakas- ja potilasturvallisuuden mukaan digitaalisten palvelujen elinkaareen jo ennen käyttöönottoa eikä vasta silloin, kun ongelmia tai poikkeamia havaitaan.

TUKEA ♥ TURVAA ♥ HYVINVOINTIA